

Jak zorganizować dzieciom warunki do nauki w domu, jak motywować i wspierać dzieci do systematycznego uczenia się poza szkołą?

Z powodu pandemii koronawirusa zawieszono zajęcia dydaktyczno- wychowawcze. Szkoły są zamknięte, a nauka odbywa się w domu. Jest to nowa sytuacja zarówno dla uczniów, rodziców, jak i nauczycieli. Dzieciom i młodzieży trudno jest się zorganizować i prowadzić samodzielną pracę w domu. Dlatego szczególnie ważna jest tu postawa rodziców, którzy będą wspierać swoje dzieci w nauce w domu.

Jak zorganizować dzieciom warunki do nauki w domu?

1. Zapewnijmy dziecku stały i własny kącik do pracy. Dziecko powinno uczyć się w pomieszczeniu, gdzie będzie miało zapewniony spokój i nie będzie bodźców rozpraszających (telewizor, radio, inni domownicy). Najwłaściwszym miejscem będzie jego własny pokój.
2. Wdrażajmy do dbałości o miejsce pracy. Ma ono duże znaczenie i jest warunkiem efektywnej pracy. Ważne jest, aby na biurko było panował porządek i znajdowały się na nim niezbędne przybory szkolne oraz materiały dydaktyczne potrzebne danego dnia.
3. Pamiętajmy, aby nie przerywać dziecku nauki, rozmawiać z nim na inne tematy, wydawać polecenia.
4. Dostosujmy wysokość biurka i krzesła do wzrostu dziecka.
5. Ustalmy zasady. Ważne jest, aby wspólnie z dzieckiem ustalić obowiązujące zasady dotyczące rytmu dnia i pamiętać o ich konsekwentnym przestrzeganiu. Musimy uświadomić naszym dzieciom fakt, że nie chodzimy do szkoły nie zwalnia nas z obowiązku nauki.
6. Wdrażajmy do samodzielnej pracy. Dziecko powinno pracować samodzielnie. Jeżeli pojawiają się trudności, możemy je wesprzeć, ale zachęcajmy do podejmowania prób. Ważne jest, żeby ten wysiłek podjęło samo. Jeśli dziecko, mimo ustaleń, ciągle prosi o pomoc, narzeka czy płacze, starajmy się nie ulegać.
7. Zadbajmy o odpowiednią porę nauki. Późny wieczór, po godzinie 20-21 nie jest dobrym czasem na naukę. Wdrażajmy zasadę najpierw obowiązek, a potem przyjemność.
8. Pamiętajmy, że dziecko musi mieć czas na odpoczynek, rozwijanie swoich zainteresowań. Pomocny może okazać się planer.
9. Zadbajmy, aby dziecko uczyło się systematycznie. Gdy uczy się czegoś mechanicznie (np. tekstu na pamięć, ortografii), niech powtarza materiał krócej, ale za to regularnie, np. przez pięć dni po 15 minut.
10. Zachęcajmy dziecko, by ucząc się nowego materiału, starało się znaleźć w nim coś ciekawego dla siebie. Niech odnosi nowe informacje do wcześniej zdobytej wiedzy, robi własne notatki, podkreśla najważniejsze informacje na kolorowo, szuka

śmiesznych skojarzeń - wszystkie te działania ułatwią mu szybsze i trwalsze zapamiętanie nowych wiadomości.

11. Zwracajmy uwagę na ilość czasu spędzanego przed komputerem. W obecnej sytuacji jest on niezbędny do nauki, ale bądźmy czujni

Drogi Rodzicu:

- dostrzegaj sukcesy i starania dziecka,
- podkreśl dobre strony, wskaż nad czym mogłoby jeszcze popracować,
- zachęcaj do samooceny ("na ile jesteś zadowolony z efektów swojej pracy?"),
- okazuj życzliwe zainteresowanie,
- zamiast wypytywać i kontrolować, słuchaj uważnie i okaż zrozumienie dla jego uczuć,
- jeżeli widzisz, że sprawy dziecka idą źle, nie wahaj się powiedzieć mu o tym, co cię martwi i czego od niego oczekujesz,
- jeżeli dotychczas nadmiernie kontrolowałeś swoje dziecko – oddaj mu odpowiedzialność za naukę. Gdy dziecko o czymś zapomni, pozwól mu ponieść konsekwencje i zachęć do wyciągnięcia wniosków,
- rozmawiaj z dzieckiem o jego zainteresowaniach, celach i planach.

Opracowała: Edyta Durlik

Źródła:

- D. Stipek, K. Seal – "Jak nakłonić dziecko do nauki?" Warszawa 2002
- G. W. Green – "Jak pomagać dziecku w nauce". Warszawa 1997
- A. Faber, E. Mazlish – "Jak mówić, żeby dzieci się uczyły w domu i w szkole". Poznań 1996

Jak motywować dziecko do systematycznego uczenia się poza szkołą?

Nie wszystkie dzieci chętnie zabierają się do nauki. Wiele zwleka z odrabianiem lekcji, odkłada obowiązki szkolne na później, z niezadowoleniem siada do książek. Problem staje się jeszcze trudniejszy w obecnej rzeczywistości, kiedy to dzieci nie chodzą do szkoły, uczą się w domu. W wielu przypadkach dzieci myślą schematycznie, nie chodzę do szkoły, nie muszę się uczyć. Dlatego to właśnie my dorośli, musimy ciągle dzieciom tłumaczyć obecną wyjątkową sytuację, a równocześnie motywować ich do systematycznej pracy.

Musimy pamiętać, że każde dziecko jest inne i inne metody będą się sprawdzać przy wspieraniu jego motywacji do nauki, ale jest kilka uniwersalnych sposobów.

- Opracuj wspólnie z dzieckiem harmonogram, to co pomaga dzieciom zmobilizować się do pracy, to jasno ustalone zasady (czas przeznaczony na naukę, odpoczynek, czas wolny, rozwijanie zainteresowań).
- Wdrażaj do samodzielności. Uczeń zachęcony do systematyczności sam zauważy, że przyswajanie wiedzy stopniowo i małymi partiami zajmuje niewiele czasu i nie wymaga zbyt dużego wysiłku. Należy wdrażać je do samodzielnej pracy. W procesie uczenia się ważną rolę odgrywa samokontrola wykonanej pracy. Chodzi w niej o to, aby dziecko samo odkryło swoje błędy i samo je poprawiło. Należy przyzwyczajać do podejmowania wysiłku, do pokonywania trudności, wtedy uwierzy w swoje możliwości.
- Dostrzegaj sukcesy i starania dziecka. Omawiając jego pracę, najpierw podkreśl dobre strony, wskazując nad czym mogło by jeszcze popracować. Czasami powstrzymaj się z oceną, zachęcaj do samooceny: „Nie jesteś zadowolony z efektów swojej pracy? Czy jest coś, co chciałbyś poprawić?”. Nie stawiajmy dziecku zbyt wygórowanych wymagań. Swoje oczekiwania dostosujmy do jego możliwości. Najlepszy efekt da pochwała konkretna, wskazująca na pozytywne działanie np. „Świetnie poradziłeś sobie z tym zadaniem”.
- Zachęcaj do stosowania różnych technik ułatwiających zapamiętywanie (notatki z wykorzystaniem różnych kolorów, podkreśleń i zabawnych rysunków, bazowanie na skojarzeniach, robienie wykresów, map myśli, fiszki).
- Rozmawiaj z dzieckiem o jego zainteresowaniach, celach i planach na przyszłość.
- Zadawaj pytania, które skłaniają do zastanowienia się nad znaczeniem wykształcenia: W jaki sposób zamierzasz osiągnąć swój cel np. zostać informatykiem? Co dla Ciebie w życiu jest ważne?”. Podkreślaj znaczenie nauki w życiu człowieka.
- Pokazuj praktyczne wykorzystanie wiedzy. To czego dziecko uczy się na lekcjach przyda mu się w życiu codziennym.
- Wspieraj, nie wyręczaj. To bardzo ważne. Kiedy dziecko prosi o pomoc, nie podawajmy mu gotowych rozwiązań, ale jedynie naprowadźmy, udzielajmy wskazówek, wyjaśnijmy wątpliwości. Samodzielnie rozwiązane zadanie może

dostarczyć dziecku dużej satysfakcji, wzmacnia w nim również poczucie, że jest w stanie poradzić sobie z trudnościami. Jest to szczególnie ważne, ponieważ uczeń posiadający wiarę w swoje możliwości nie zraża się niepowodzeniami, a stawiane przed nimi zadania traktuje nie jak uciążliwe obowiązki, ale jak przyjemne wyzwanie, któremu jest w stanie sprostać.

- Rozbudzaj zainteresowania i pozwól na rozwijanie pasji. Pozwalaj prezentować dziecku to czego się nauczyło.
- Unikaj atmosfery napięcia, nie okazuj ciągłego niezadowolenia, lecz szukaj mocnych stron swojego dziecka i udzielaj mu wsparcia.
- Nie porównuj dziecka do rodzeństwa, kolegów, lecz do poprzedniego jego poziomu umiejętności – uświadamiasz mu w ten sposób postępy i motywujesz do dalszej pracy.
- Mów dziecku o swoich błędach, o tym jak pomogły Ci się nauczyć czegoś nowego. Wspominaj je z przyjemnością i mów, że były szansą do rozwoju wytrwałości.
- Podkreślaj sukcesy, zamiast braków.
- Mądrze stosuj kary – stosowanie kar jak najrzadziej (w przeciwnym razie tracą swoją moc) i tylko wówczas, gdy są konieczne, wymierzanie ich adekwatnie do przewinienia.
- Nagradzaj – nagrody należy stosować mądrze, gdyż zbyt dużo lub bardzo drogie, mogą wypaczyć charakter – dzieci uczą się dla uzyskania rzeczy a nie dla siebie.
- Współpracuj ze szkołą. Pamiętaj, że nauczyciel to sprzymierzeniec w procesie edukacji dziecka.

Dzieci potrzebują wsparcia rodziców, żeby mieć motywację i pracować wytrwale. Ważny jest przede wszystkim czas i zainteresowanie dla jego potrzeb i problemów.

Kiedy brakuje czasu – brakuje też codziennych rozmów, przemyśleń na temat wychowania i jego celów, a także wzajemnego wsparcia i okazywania szacunku. Umykają uwadze rodziców zaniedbania np. przy odrabianiu lekcji czy wypełnianiu domowych obowiązków. Z drugiej strony często nie zauważają starań dziecka, które chce osiągnąć jak najlepsze wyniki. Jeśli nie ma uznania, albo jeśli udziela się tylko nagany, to nie należy oczekiwać, że dziecko będzie miało chęć na długotrwały wysiłek. Jest ono bowiem przeświadczone, że wysiłek się nie opłaca.

Pamiętajmy, nawet najlepsze metody i najbardziej usilne próby mogą zawieść, jeśli sami nie będziemy dawali dziecku przykładu własnym postępowaniem. To od nas dorosłych zależy, czy nauczy się ono systematycznej pracy i obowiązkowości.

Opracowała: Edyta Durlik

Źródła:

Brophy. J – „Motywowanie uczniów do nauki

A.Faber, E.Mazlish – „Jak mówić, żeby dzieci uczyły się w domu i w szkole”

Strony internetowe: www.edux.pl, www.publikacje.edu.pl